

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Victor Boico, Ion Guzun

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul central, Gheorghieva Feodora, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 24 decembrie 2012 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2018 și de către inculpatul Garizan Leonid, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

*Garizan Leonid XXXXX, născut la XXXXX
originar și domiciliat în s. XXXXX, str. XXXXX,
nr.XX, r-nul XXXXX*

și

*Dimov Dmitri XXXXX, născut la XXXXX,
originar din or. XXXXX, domiciliat în s. XXXXX,
str. XXXXX, nr.XXX, r-nul XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.01.2012– 24.12.2012;

Instanța de apel: 16.01.2013– 29.06.2015;
12.04.2016-13.06.2018

Instanța de recurs: 28.09.2015– 16.02.2016;
22.10.2018-05.02.2019

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 24 decembrie 2012, Garizan Leonid a fost condamnat în baza art.art.27-190 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcția de colaborator de poliție în MAI al RM pe un termen de 2 ani.

Dimov Dmitri a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Garizan Leonid, fiind numit prin ordinul Ministrului al afacerilor interne al RM nr. XXXXX din 21 mai 2010 în funcția de ofițer sectorist operativ al postului de poliție s. XXXXX, CPR Ceadâr-Lunga, având titlul special-locotenent de poliție, activând în funcția indicată și fiind persoană oficială, împuternicit în conformitate cu art.12, 13 Legii nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, ordinul MAI RM nr.200 din 10.06.2004, precum și atribuțiile sale de funcție în instituția de stat, cu anumite drepturi și obligații de efectuare a atribuțiilor autorității publice în perioada iunie 2010 - decembrie 2011, urmărind intenția de obținere ilegală de la locuitorul s. Copceac r-nul Ceadâr-Lunga, Codjebaș Leonid a bunurilor sub formă de bani prin înșelăciune, folosindu-se de situația sa de serviciu, de multe ori chemându-l în biroul său de serviciu, precum și întâlnindu-se cu acesta în alte locuri din s. Copceac, exprimând în adresa ultimului afirmația privind existența bănuielilor privind faptul, că Codjebaș Leonid este implicat la sustragerea bunurilor de la alți locuitori a-i s. Copceac, cu toate acestea creând aparența de existența la el a împuternicirilor și temeiurilor de a-1 reține pe Codjebaș Leonid pentru comiterea infracțiunilor, solicita de la acesta mijloace bănești în sumă de 1 000 dolari SUA, pentru neefectuarea acțiunilor indicate, precum și posibilității, după obținerea banilor de la el, de soluționare a chestiunii date în beneficiul lui Codjebaș Leonid.

Tot el, la data de 22 decembrie 2011, aproximativ în perioada orelor 11⁰⁰-12⁰⁰, aflându-se în s. Copceac, s-a întâlnit cu cet. Codjebaș Leonid unde amândoi au intrat în încăperea de serviciu al postului de poliție din s. Copceac, situat pe adresa: UTA Găgăuzia, s. Copceac, str. Lenin, 93, unde prin înșelăciune, a obținut de la Codjebaș Leonid bani în sumă de 1 000 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM la data comiterii faptei constituiau suma de 11 778 lei, însă nu a reușit să se folosească de acești bani, deoarece a fost reținut de colaboratorii CCCEC.

Acțiunile inculpatului Garizan Leonid au fost reîncadrate din prevederile art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal în cele ale art.art.27-190 alin.(2) lit. d) Cod penal.

De către organul de urmărire penală Dimov Dmitrii a fost învinuit de faptul, că fiind numit prin ordinul ministrului MAI nr. XXXXX din 30.09.2005, în funcție de ofițer principal operativ de sector al postului de poliție (șef de post) din satul Copceac, CPR Ceadâr-Lunga, deținând gradul special de căpitan de poliție, activând în funcția indicată și fiind persoană cu funcție de răspundere, împuternicită în conformitate cu art.12, 13 din Legea nr.416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, ordinul MAI al RM nr.200 din 10.06.2004, precum și obligațiile sale funcționale în instituția de stat, cu anumite drepturi și obligații pentru exercitarea funcțiilor de putere publică, în perioada din iunie 2010 până în decembrie 2011, acționând în comun și prin înțelegere prealabilă cu ofițerul operativ de sector al postului de poliție s. Copceac, CPR Ceadâr-Lunga, locotenentul de poliție Garizan Leonid, care se subordonează conform relațiilor de serviciu, urmărind intenția de a primi ilegal bani de la locuitorul satului Copceac, r-nul Ceadâr-Lunga, Codjebaș Leonid, prin înșelăciune, folosindu-se de situația de serviciu, în mod repetat invitându-l în biroul său de serviciu, precum și întâlnindu-se cu acesta în alte locuri ale satului Copceac, expunând în adresa ultimului suspiciuni privind participarea lui Codjebaș Leonid la săvârșirea sustragerii bunurilor de la locuitorii satului Copceac, totodată creând aparența că chipurile ei au careva împuterniciri și temeiuri de a reține pe Codjebaș Leonid pentru săvârșirea infracțiunilor, au cerut de la ultimul mijloace bănești în mărime de 1 000 dolari SUA, sub pretextul că o să îndeplinească acțiunile indicate, precum și posibilitatea, după

primirea de către ei a banilor, de a soluționa chestiunea dată în folosul lui Codjebaș Leonid.

Realizând împreună cu Garizan Leonid intenția comună criminală, la 22 decembrie 2011, în perioada orelor 11⁰⁰-12⁰⁰, aflându-se în satul Copceac, Garizan Leonid s-a întâlnit cu cet. Codjebaș Leonid și ambii trecând în încăperea de serviciu a postului de poliție al satului Copceac, situat pe adresa UTA Găgăuzia, satul Copceac str. Lenin, 93, aflând, că Codjebaș a adus banii, l-a sunat pe telefonul mobil pe Dimov Dmitrii.

În timpul discuției telefonice cu Garizan Leonid, primind informația despre faptul că Codjebaș Leonid a adus banii, Dimov Dmitrii conștientizând caracterul criminal al acțiunilor sale, în scopul atingerii intenției lor comune și criminale, a dat acordul și i-a dat indicație lui Garizan Leonid să primească de la Codjebaș Leonid banii care nu le aparțin, pe care ei urmau să-i împartă între ei.

După discuția telefonică, Garizan Leonid, acționând conform rolului, care i-a fost atribuit în înțelegerea lor prealabilă, îndreptată spre primirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, a primit de la Codjebaș Leonid banii în sumă de 1 000 dolari SUA, care conform cursului BNM la data săvârșirii faptei constituiau suma de 11 778 lei, prin urmare având intenția să împartă mijloacele bănești obținute între ei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea achitării inculpatului Dimov Dmitrii și reîncadrării acțiunilor inculpatului Garizan Leonid, neaplicării față de Garizan Leonid a pedepsei complementare și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Garizan Leonid și Dimov Dmitrii în baza art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal. Retragerea de la inculpatul Garizan Leonid în conformitate cu art.66 Cod penal, a gradului special de locotenent de poliție.

Lui Dimov Dmitrii să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, cu privarea dreptului de a ocupa funcții publice pe termen de 2 ani și 6 luni. În conformitate cu art.88 alin.(5) Cod penal, ținând cont de aflarea lui Dimov Dmitrii în arest preventiv și arest la domiciliu, a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, adică 11 000 lei.

3.1 Cu apel sentința a fost contestată și de avocatul I. Izvecov în numele inculpatului L.Garizan, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe motiv că L.Garizan nu a săvârșit fapta incriminată.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 29 iunie 2015, apelurile declarate au fost admise, casată sentința în partea învinuirii lui Garizan Leonid în săvârșirea infracțiunii, prevăzută de art.art.27-190 alin.(2) lit. d) Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Garizan Leonid a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

Instanța de apel și-a motivat soluția de achitare prin faptul că, în acțiunile inculpaților lipsesc elementele *înșelăciunii sau abuzului de încredere*, deoarece, acestora le-a fost imputat că ei au cerut de la Codjebaș Leonid mijloace bănești în sumă de 1 000 dolari SUA *pentru neîndeplinirea acțiunilor legate cu împuternicirile lor de serviciu*, din motivul existenței suspiciunilor referitor la participarea lui L. Cojebaș la sustragerea bunurilor de la locuitorii satului Copceac. Din acest considerent, instanța de apel a conchis că lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.190 Cod penal, reîncadrarea acțiunilor fiind ilegală, care contravine circumstanțelor cauzei.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare conform

învinuirii înaintate argumentând că decizia instanței de apel este ilegală și nefondată, deoarece probele prezentate de acuzare cu certitudine dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate, probe au fost apreciate eronat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2016 recursul declarat a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

7. În argumentarea deciziei adoptate Colegiul lărgit a relevat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor probelor prezentate de partea acuzării, care demonstrează vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate, fapt ce echivalează cu nemotivarea hotărârii și nerezolvarea fondului cauzei (f.d.119-121 vol.3).

Colegiul penal lărgit a mai menționat că instanța de apel urmează să țină cont de faptul că, în speță, procurorul a recalificat acțiunile inculpaților Garizan Leonid și Dimov Dmitrii, invocând că s-a stabilit că inculpații au pretins, acceptat, primit și extorcat 1 000 dolari SUA de la Codjebaș Leonid, ce nu li se cuveneau, pentru acțiuni ce nu intrau în competența lor de serviciu, ei neavând în procedură dosare în privința furturilor de bovine din s. Copceac și astfel de acțiuni, conform prevederilor pct.5.2 din Hotărârea Plenului CSJ nr.11 din 22.12.2014 „Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiuni de corupție”, alcătuiesc elementele componente de infracțiune – escrocheria, prevăzută de art.190 Cod penal.

8. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de apel Comrat din 13 iunie 2018 apelurile declarate de către acuzatorul de stat și de către avocatul I. Izvecov în numele inculpatului Garizan Leonid au fost admise, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei lui Garizan Leonid cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Garizan Leonid recunoscut vinovat în baza art.art.27-190 alin.(2) lit. d) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul MAI al RM pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art.88 alin.(5) Cod penal Garizan Leonid a fost eliberat de executarea pedepsei stabilite sub formă de amendă.

În rest, sentința a fost menținută.

9. În argumentarea hotărârii adoptate instanța de apel a reținut că probele prezentate de acuzare și anume - declarațiile martorilor Malacilî Stepan și Codjebaș Leonid, înregistrările audio a discuției din 22.12.2012, procesul-verbal de examinare a obiectelor din 04.01.2012, nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Dimov Dmitrii în săvârșirea infracțiunii incriminate. Astfel, Colegiul judiciar a menționat că prin depozițiile martorului Malacilî Stepan se confirmă doar faptul că Dimov Dmitrii s-a întâlnit în fâșia forestieră cu Codjebaș Leonid. Referitor la înregistrările audio a discuției din 22.12.2012 instanța de apel a menționat că concluzia primei instanțe prin care această probă a fost respinsă este justă, pe motiv că acuzarea nu a prezentat probe care ar confirma când a fost efectuată această înregistrare, de către cine și în ce împrejurări. Mai mult, s-a mai menționat că partea acuzării nu a prezentat probe care ar identifica persoana din această înregistrare după voce și ar confirma că vocea nr.2 aparține lui Dimov Dmitrii.

Instanța de apel a conchis că concluziile acuzatorului de stat prin care se indică că între inculpații Dimov Dmitrii și Garizan Leonid a avut loc o înțelegere prealabilă fapt care în viziunea procurorului se confirmă prin procesul-verbal de examinare a obiectelor din care rezultă că la 22.12.2011 aproximativ la 11⁵² între aceștia a avut loc o discuție telefonică, sunt neîntemeiate, deoarece acest apel telefonic nu a fost interceptat, astfel nu

este posibil de a se deduce concluzia că Dimov Dmitri i-a dat indicații lui Garizan Leonid să primească banii de la Codjebaș Leonid sau că între inculpați ar fi avut loc o înțelegere prealabilă și că dânsii urmează să împartă acești bani între ei.

Argumentele invocate în apel de apărare, referitor la dezacordul cu sentința de condamnare pronunțată în privința lui Garizan Leonid, Colegiul penal le-a respins ca nefondate și analizând probele prezentate de acuzare a conchis că, instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile lui Garizan Leonid corect au fost încadrate în baza art.art.27-190 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel ținând cont de prevederile art.art.61 și 75 Cod penal, a considerat că sentința urmează a fi casată parțial în partea stabilirii pedepsei lui Garizan Leonid, argumentând că concluzia instanței de fond privind necesitatea stabilirii pedepsei sub formă de amendă este justă, însă instanța pripit și contrar prevederilor art.78 alin.(1) lit. b) Cod penal i-a stabilit cuantumul amenzii la limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia a fost declarat vinovat, deoarece în speță nu a au fost stabilite circumstanțe atenuante.

În continuare Colegiul judiciar a menționat că instanța de fond nu a luat în considerație nici faptul că Garizan Leonid s-a aflat în arest preventiv de la 22 decembrie 2011 până la 20 ianuarie 2012, fapt care în conformitate cu prevederile art. 88 Cod penal prezintă temei de a casa parțial sentința în privința lui Garizan Leonid în partea stabilirii pedepsei.

Prin urmare, instanța de apel ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului Garizan Leonid a conchis că acestuia urmează a i se stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale. Totodată, Colegiul judiciar luând în considerație prevederile art.88 alin.(5) Cod penal, precum și faptul că Garizan Leonid s-a aflat în arest preventiv de la 22 decembrie 2011 până la 20 ianuarie 2012, iar cauza a fost examinată în instanțele de judecată o perioadă îndelungată, a conchis că Garizan Leonid urmează a fi eliberat complet de executarea pedepsei principale stabilite sub formă de amendă.

Colegiul judiciar a respins solicitările acuzatorului de stat privind retragerea lui Garizan Leonid al gradului militar – locotenent de poliție, pe motiv că de la momentul săvârșirii faptei a trecut o perioadă de 7 ani, timp în care inculpatul a continuat să activeze în organele MAI, iar acuzatorul de stat nu a prezentat probe care ar confirma că la momentul pronunțării deciziei Garizan Leonid deține gradul militar – locotenent de poliție.

10. Împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în speță a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut la art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților Dimov Dmitri și Garizan Leonid în baza art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal cu stabilirea pedepsei lui Dimov Dmitri sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, iar lui Garizan Leonid – amendă în mărime de 700 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, argumentând că instanțele de fond au dat o apreciere eronată probelor prezentate de acuzare, probe, care cu certitudine dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate.

10.1 Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, cu recurs ordinar a contestat-o inculpatul Garizan Leonid, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1)

pct.5), 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe motiv că nu a săvârșit fapta incriminată.

În argumentarea soluției solicitate s-au invocat următoarele motive:

- acuzarea nu a prezentat probe care ar confirma învinuirea înaintată, nefiind confirmată prezența în acțiunile sale a elementelor infracțiunii incriminate;

- acuzarea nu a specificat prin ce s-a manifestat înșelăciunea și abuzul de încredere în legătură cu care i-au fost transmiși banii;

- colaboratorii CCCEC fără a verifica circumstanțele invocate în plângere de către cet. L. Codjebaș, au dispus efectuarea măsurilor speciale de investigații cu participarea lui L. Codjebaș, fapt ce echivalează cu o provocare, or, pe parcursul cercetării judecătorești L. Codjebaș s-a eschivat de a se prezenta în instanțele de judecată pentru a confirma circumstanțe invocate în plângere;

- de către acuzatorul de stat nu a fost confirmată prezența în acțiunile sale a laturii obiective – cauzarea prejudiciului proprietarului, nefiind clar cui i s-a cauzat prejudiciul material, or, L. Codjebaș nici o dată nu a fost proprietarul sumei de 1 000 dolari SUA;

- L. Codjebaș în cadrul cercetării judecătorești nu a fost recunoscut în calitate de parte vătămată;

- în speță lipsesc urmările prejudiciabile, or, pentru a interveni răspunderea penală este necesar să fie stabilită legătura causală între acțiunile/inacțiunile persoanei și urmările prejudiciabile survenite;

- instanța de apel, contrar prevederilor art.371 Cod de procedură penală, a permis acuzatorului de stat un șir de documente procesuale, care nu au fost cercetate în cadrul cercetării judecătorești și anume: - procesul-verbal de audiere a martorului Codjebaș Leonid și procesul-verbal de confruntare între Dimov Dmitri și Codjebaș Leonid;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, iar Garizan Leonid a fost condamnat pentru o infracțiune pe care nu a săvârșit-o;

- în ședința instanței de apel nu a fost audiat martorul Codjebaș Leonid, căruia după cum s-a indicat în decizie i s-ar fi cauzat un prejudiciu material;

- analizând cumulul de probe prezentat de acuzare prin prisma prezumției nevinovăției se constată că în speță nu au fost prezentate careva probe obiective, care ar confirma vinovăția inculpatului Garizan Leonid în săvârșirea infracțiunii incriminate și prin urmare în privința acestuia urmează a fi pronunțată o hotărâre de achitare în temeiul art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală;

- instanțele de fond și apel au examinat probele prezentate de acuzare unilateral nu au pătruns în esența cauzei, manifestându-se în favoarea acuzării fapt care a dus la pronunțarea unei hotărâri de condamnare ilegale și neîntemeiate;

- acțiunile incriminate de acuzatorul de stat cad sub incidența Legii cu privire la amnistie.

11. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la

adoptarea unei hotărâri ilegale. Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeiurile prevăzute de pct.6),12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În acest context Colegiul penal lărgit tine să menționeze următoarele.

În speță, prin ordonanța din 20 decembrie 2011 s-a dispus începerea urmăririi penale pe faptul coruperii pasive (art.324 alin.(2) lit. b), c) Cod penal).

Temei de a fi pornită urmărirea penală a servit plângerea cet. Codjebaș Leonid din 19 decembrie 2011 (f.d.5 vol. I). Din plângerea cet. Codjebaș Leonid rezultă că Garizan Leonid și Dimov Dmitrii au extorcat de la el bani în sumă de 1 000 dolari SUA pentru a nu înregistra materialele în rezultatul cărora acesta ar fi putut fi atras la răspundere penală pentru sustragerea vitelor mari cornute. La fel cet. Codjebaș Leonid a mai indicat în plângere că colaboratorii de poliție, adică Garizan Leonid și Dimov Dmitrii i-au comunicat că în caz că va refuza să transmită banii solicitați de ei vor fabrica probele și o să-l atragă la răspundere penală pentru o infracțiune pe care dânsul nu a comis-o.

La 30 ianuarie 2012 în privința lui Garizan Leonid și Dimov Dmitrii a fost întocmit rechizitoriul (f.d.260-270 vol. I) aceștia fiind acuzați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. b),c) Cod penal și anume: „urmărind scopul primirii unei sume de bani care nu li se cuvin pentru neîndeplinirea obligațiilor de serviciu, folosind informația operativă care au obținut-o în legătură cu exercitarea funcțiilor, despre posibila implicare a cet. Codjebaș Leonid la sustragerea animalelor domestice din proprietatea unor locuitori ai s. Copceac, r-nul Ceadâr-Lunga, au pretins de la Codjebaș Leonid bani formulând în adresa ultimului amenințări cu reținerea acestuia pe motiv că este suspectat de săvârșirea infracțiunii, de asemenea acționând psihologic, au extorcat de la ultimul mijloace bănești în mărime de 1 000 dolari SUA”

Conform art.325 Cod penal, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanță de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

În cadrul examinării cauzei în instanță de fond, procurorul prin ordonanțele din 17 octombrie 2012 (f.d.94-98 vol. II) a modificat învinuirea adusă lui L. Garizan și D. Dimov **din motiv că probele cercetate demonstrează că aceștia au comis infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal.**

Potrivit ordonanțelor nominalizate L. Garizan și D. Dimov au fost învinuiți de faptul că „fiind colaboratori de poliție, urmărind scopul primirii unei sume de bani de la locuitorul s. Copceac, r-nul Ceadâr-Lunga, Codjebaș Leonid *prin înșelăciune* folosind situația de serviciu, de multe ori chemându-l în biroul de serviciu, precum și întâlnindu-se cu acesta în alte locuri din s. Copceac, exprimând afirmația privind existența bănuielilor privind faptul, că Codjebaș Leonid este implicat la sustragerea bunurilor de la alți locuitori ai s. Copceac, cu toate acestea creând aparența de existență a împuternicirilor și temeiurilor de a-1 reține pe Codjebaș Leonid pentru comiterea infracțiunilor, au cerut de la acesta mijloace bănești în sumă de 1 000 dolari SUA, pentru neefectuarea acțiunilor indicate, precum și posibilității, după obținerea banilor de la el, de soluționare a chestiunii date în beneficiul lui Codjebaș Leonid”

Prin sentința primei instanțe Dimov Dmitrii a fost achitat de sub învinuirea incriminată pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar Garizan Leonid a fost condamnat în baza art.art.27-190 alin.(2) lit. d) Cod penal, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Potrivit art.52 Cod penal, se consideră componentă a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă.

Totodată, potrivit legislației penale, persoana este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Potrivit art.113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespondenței exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel, adoptând soluția de admitere a apelurilor și-a argumentat neclar și insuficient concluzia, iar partea motivată a deciziei este compusă doar din definiții teoretice preluate din literatura de specialitate, nefiind analizate elementele constitutive ale infracțiunii incriminate *prevăzută de art.190 alin.(2) lit. b), d) Cod penal* (escrocheria) în coraport cu acțiunile lui Garizan Leonid și Dimov Dmitrii, precum și cu probele care se conțin în actele cauzei.

Tot aici, instanța de recurs mai reține că, atât instanța de fond cât și cea de apel, în hotărârile adoptate nu s-au pronunțat asupra temeiniciei și legalității înaintării unei noi învinuiri, or, procurorul în ordonanțele de modificare a învinuirii din 17 octombrie 2012 nu a indicat care probe anume cercetate în cadrul cercetării judecătorești au condus la necesitatea modificării învinuirii formulate prin rechizitoriu.

La acest capitol, Colegiul lărgit ține să menționeze că reîncadrarea acțiunilor inculpaților din prevederile art.324 alin.(2) lit. b),c) Cod penal - capitolul **XV Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică**, în baza art.190 alin.(2) lit. b) și d) Cod penal - capitolul VI al Codului Penal **Infracțiuni contra patrimoniului**, diferă complet de învinuirea adusă acestora la faza urmăririi penale și în așa situație de fapt și de drept, urmează a fi dovedite alte circumstanțe, reieșind din prevederile art.96 Cod de procedură penală:

-faptele referitoare la existența elementelor infracțiunii, precum și cauzele care înlătură caracterul penal al faptei;

-circumstanțele prevăzute de lege care atenuează sau agravează răspunderea penală a făptuitorului;

-caracterul și mărimea daunei cauzate prin infracțiune.

Astfel, erorile menționate supra sunt erori de drept procedural și se încadrează în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și sunt temei de recurs, fiind în coroborare cu art.6 CEDO, care implică în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de probă a părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța. În cazul din speță, aceasta, după cum se constată din partea descriptivă a deciziei, lipsește.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care instanța de recurs constată erori de drept care nu pot fi corectate de instanța de recurs, aceasta casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța a cărei hotărâre se casează.

Mai mult, menționând formal decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de justiție din 16.02.2016 (f.d.191-verso vol. IV), instanța de apel nu a respectat prevederile art.436 Cod de procedură penală și nu s-a expus asupra indicațiilor directe ale instanței ierarhic superioare, nu a dat apreciere fiecărei probe separat, din punct de vedere a relevanței, concludenței și utilității, iar cumulului de probe din punctul de vedere a coroborării acestora.

În afară de acestea, instanța de apel a menținut soluția de achitare în privința inculpatului Dimov Dmitrii, în mod contradictoriu punând la baza soluției de condamnare a lui Garizan Leonid, aceleași probe invocate de către acuzatorul de stat în susținerea învinuirii aduse în privința ambilor inculpați, dându-le o apreciere contrară în privința fiecăruia separat, fără a motiva astfel de interpretare. De fapt, în privința lui Garizan Leonid depozițiile martorului Codjebaș Leonid, ca și restul probelor prezentate de acuzare, instanța le recunoaște veridice, relevante și utile, însă nu motivează din care motive aceleași probe nu le acceptă în privința inculpatului Dimov Dmitrii.

Reieșind din motivele expuse, prezența în cauză a unor erori judiciare ce nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la rejudecare într-o instanță egală în grad – Curtea de Apel Cahul, reieșind din faptul că în Curtea de Apel Comrat activează doar 5 judecători și nu este posibil de a forma un complet de judecători care să fie în compatibilitate pentru a examina prezenta cauză penală.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, precum și de cele invocate în recursurile declarate de partea acuzării și partea apărării, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să judece apelurile din punct de vedere al stării de fapt și de drept, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate de părți și, în dependență de situația constatată, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul central, Gheorghieva Feodora și de către inculpatul Garizan Leonid, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 13 iunie 2018, în cauza penală în privința lui *Garizan Leonid* și *Dimov Dmitri* și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 28 februarie 2019.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

Victor Boico

Ion Guzun